

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

In Secundam Partem Directorij Praefatio, & Argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

In secundam partem Directorij Inquistorum Nicolai Eymerici
Præfatio & Argumentum.

RERITI Nautæ, qui cunctas maris oras, portus, recessus, ingres-
sus, sinus, promontoria & vsu cognita habent, & diligenter in
charta depincta secum gerunt, non modo tuta maris recepta-
cula, tranquillosque portus norunt, in quos se, cum fluctus
tempestate sæuiunt, tuto recipiant: sed singulas præterea explo-
ratas habent Syrtis & Breuia singula latentia sub aquis saxa & scopulos: &
dum nauigant, classium cursum ita moderantur & regunt, vt paulatim na-
uium proras temone flectentes securum iter arripiant: ne sine tempestate
quandoque infido scopulorum arenarum, & latentium saxorum obiectu,
conquassatis nauibus misere pereant. Hoc enim spectat in qualibet arte ad
peritum prudentemq; artificem vt non modo regulas eius perdiscendæ tra-
dat, verum inepta, in consequentia, atque eidem arti aduersa rejiciat. Neque
medicus solam sanitatem tuetur, & quomodo sit tuenda, demonstrat; sed
idem morbos generaque morborum & naturam explicat, vt vitentur & fu-
giantur. Quæ cum nosset fidei defensor accerrimus Eymericus in hoc ope-
re, quod aduersus hæreticam prauitatem in fauorem fidei scribendum susce-
pit; primum securos & rectos fidei tramites ostendit; ea præcipue colligens,
quæ ad rectam & sinceram fidem tenendam videbantur necessario pertine-
re. Cæterum quia plurima nos à recto fidei cursu deicere possunt, plurima
fidem violare, plurima sub specie veritatis quasi latentia tranquillo mari saxa
decipere & frangere, ideo peritorum artificum more in hac secunda parte
hæreticorum multorum fraudes recenset; plurimorum hæreses, & errores
commemorat, ut ab eis uelut ab scopulis & morbis (quia directum veræ Re-
ligionis iter, & vitæ spiritualis salutē impedire & tollere possent) caueamus.
Non tamen vniuersos omnium hæreticorum errores recensuit Eymericus,
quoniam id instituti sui ratio non postulabat, sed eos tantum, qui suo sæcu-
lo magis Rempub. Christianam perturbabant, quique in varijs iuris Ca-
nonici libris damnati erant: eos enim qui tunc vel ignorabantur, vel mini-
me credebantur, quales erant vetustiores hæreticorum errores, superuaca-
neum exiitimauit adducere: quamquam nec hos quidem omisit, dum ea re-
censuit iuris capita in quibus illi referebantur. Addidit præterea quicquid
ad cognoscendam hæreticam prauitatem conducit: libros multorum, vnde
hæreses petantur, indicat, vt eorum lectio fugiatur, & comburantur. Tan-
dem quot, & quibus modis, aut vere, aut iuris præsumptione, hæresis vel hæ-
reseos suspicio contrahatur, edocet: vt fidei iudices, quoscunque reos & iu-
dicare, & eorum errores seu propositiones, & propositionum qualitatē
intelligere valeant; item alia, quæ longum esset recensere: series tamen ipsa
docendi qualia sint, demonstrat. Oreditur autem a legibus Pontificijs aduer-
sus hæreticos editis, veluti à certissimis expugnandorum hæreticorum fun-
damentis. Sed iam Eymericum loquentem audiamus.

INCIPIIT SECVNDA PARS DIRECTORII INQUISITORVM,

*Cum Comentarijs Francisci Pegne Sacre Theologie & iuris
vtriusque Doctōris.*

SECVNDA pars huius Directorij officij Inquisitoris est de hereticis, & de eorum credentibus, fautoribus, receptatoribus, & defensoribus; & de fide suspectis, de hæresi diffamatis, de Valdensibus, siue pauperibus de Lugduno, Pseudoapostolis, Begardis, Fraticellis, ac de tertio ordine Beati Francisci, seu penitentia fratribus, de sortilegis heretica lib. de diuinatoribus, de blasphemis hereticis, de excommunicatis per annum & amplius, de apostatis fidem abnegantibus, de Iudæis & Saracenis, & ceteris infidelibus contra fidem, & Inquisitionis officium delinquentibus.

DECRETALES TITVLI DE HAERETICIS DE VOLV- MINE MAIORI.

Stephanus Papa omnibus Episcopis.

Infidelis est, qui non habet certitudinem fidei: et infideli non est credendum in præiudicium alterius.

C A P. I.

DVBIVS^a in fide, infidelis est. Nec^b eis omnino credendum est, qui fidem veritatis ignorant.

COMMENT. I.

c. Dubius. vn. de sumptum.

DVBIUS in fide.] *Desumptum est ex epistola decretali 1. Sixti Pape 1. ad omnes Christiani fideles: vel ex epistola Iulij Pape 1. cuius initium est: Decuerat uos. c. 11. refert Burchardus lib. 1. Decret. c. 144. & Iuo par. 5. c. 257. itaque titulus huius capitis fortassis non Stephano, sed Iulio vel Sixto conuenit.*

Integra clausula cap. Dubius.

Integra perodus apud Sixtum ita habet: De cetero placuit, propter malorum hominum infestationes, ut in accusatione domini ministrorum, primo persona, fides, vita, & conuersatio blasphemantium enucleatim perferretur: nam fides omnes actus hominis præcedere debet; quia dubius in fide, infidelis est. Nec eis omnino est

A credendum, quia ueritatis fidem ignorant, nec recte conuersationis vitam ducunt; quoniam tales facile & indifferenter lacerant & criminantur recte & pie uiuentes. idcirco suspicio eorum discutienda est primum, & corrigenda, neque accusatoribus suspectis, vel de inimicorum domo prodeuntibus est credendum. *Hec Sixtus. Apud Iulium in dicta epist. c. 11. integra clausula habet ita: Placuit semper in accusatione clericorum, primo persona, fides, vita, & conuersatio blasphemantium perferretur; nam fides omnes actus hominis præcedere debet: quia dubius in fide infidelis est, nec eis omnino est credendum; qui ueritatis fidem ignorant, nec recte conuersationis vitam ducunt; quoniam tales & facile & indifferenter lacerant & criminantur recte & pie uiuentes. Ideo suspicio eorum discutienda est primo, & corrigenda, neque accusatoribus suspectis, & de inimicorum domo prodeuntibus est credendum. hec Iulius. Raimundus Decretalium Pontificiarum collector, omisissis ceteris, hoc solum fragmentum, quod interpretamur, in hunc locum transtulit.*

De intellectu huius capitis: præter doctores hic agit Augustinus de Ancona in summa de potestate ecclesiastica, q. 28. art. 1. B. Antoninus 3. p. tit. 22. c. 5. §. 10. Turcremata in summa de Ecclesiis lib. 4. p. 2. c. 12. Albertinus tra. de agnos. asser. q. 3. nu. 6. & idem Albertinus copiosius in repetitione rubricæ de heret. lib. 6. q. 15. n. 26. et seq. Palacius Rubius.